

MUZEJNÍ NOVINY

Městské muzeum a TIC Rtně v Podkrkonoší

zdarma

roč. 2

č. 2/2023

Úvod

Vážení čtenáři,

do rukou se vám dostává druhé letošní číslo Muzejních novin. Zatímco první bylo speciálně věnováno loutkám a loutkoherectví, toto číslo se bude zabývat dalšími zajímavými příběhy ze Rtně v Podkrkonoší a zdejšími osobnostmi. A pokud rádi soutěžíte, pak si nezapomeňte přečíst informace o nadcházející letní soutěži, kterou rtyňské muzeum pořádá. Věřím, že z nabídky kulturních a společenských akcí, které jsou pro vás na léto připraveny, si určitě vyberete a že toto číslo bude zdrojem dalšího poznání pro všechny z vás.

Richard Švanda

Z činnosti muzea

Již v předchozích číslech Muzejních novin jste byli informováni, že odbor kultury města Rtně v Podkrkonoší podal několik dotací na rozvoj rtyňské kultury a muzea. Nyní vám mohu sdělit, že většina žádostí adresovaných na Ministerstvo kultury ČR a Královéhradecký kraj byla vyřízena kladně. Z Ministerstva kultury ČR jsme obdrželi částku 30 000 Kč na 57. ročník festivalu Koletova Rtně a z dotací Královéhradeckého kraje 50 000 Kč na zbudování haptické stezky pro nevidomé návštěvníky ve rtyňském muzeu, 40 000 Kč na festival Koletova Rtně a 127 000 Kč na revitalizaci historického sklepa za sochou Rebelů v areálu Rychty. V současné době se soustředíme na realizaci těchto projektů. Již brzy se tak můžete dočkat nových exponátů v expozicích muzea a především revitalizace zmíněného sklepa.

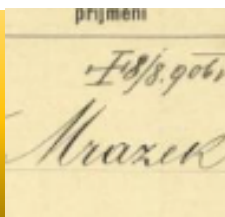
Pokud se podaří sklepní prostory včas opravit, nic nebrání tomu, aby byly pro obyvatele a návštěvníky našeho města k dispozici již od druhé poloviny tohoto roku. A co ve sklepech vznikne? Sklep bychom rádi uzpůsobili pro různé akce, jako např. komornější besedy, promítání, degustace, na léto pro instalaci krátkodobějších výstav, dočasných muzejních expozic apod. Dále se pracuje na nové brožurce pro děti. Před dvěma lety vydané Báchorky a pověsti ze Rtně jsou zcela vyprodány, a tak nyní připravujeme vydání pokračování s názvem Báchorky a příběhy rtyňského ponocného. Publikace by mohla být k dispozici již během července. O jejím vydání budete včas zpraveni.

(rs)

**V tomto
čísle
najdete:**

**Milostné psaníčko
z napoleonských válek
str. 5**

**Vzpomínka na
pana profesora
Mrázka str. 9**

Dny oživlé historie

S blížícím se létem připravujeme další kulturní a společenské akce ve Rtyni v Podkrkonoší. V loňském roce chodil po Rtyni v Podkrkonoší ponocný, který během svých tradičních podvečerních obchůzek přítomné seznamoval s různými příhodami, jež se vážou k městu a jeho okolí. Jenomže historie Rtyně v Podkrkonoší je natolik bohatá, že by samotný ponocný nikdy neobsáhl všechny události, které se tu odehrály. A tak se v červenci a srpnu můžete těšit na zcela nový program s názvem „Dny oživlé historie ve Rtyni v Podkrkonoší“. O čem bude? Během čtyř vybraných prázdninových dnů se ve Rtyni setkáte se třemi dalšími historickými osobnostmi – zámeckým správcem, pašerákem a starostou. Každá postava měla pro zdejší obec svůj význam. Zámecký správce byl prodlouženou rukou vrchnosti, měl na starosti předávání důležitých panských rozhodnutí a příkazů. Bude to on, kdo vám sdělí, co se děje na náhodském zámku, jak si panstvo žije a co čeká chudé rtyňské obyvatele.

Naopak pašerák byl pro vrchnost škůdcem. Pašeráci, kterých byl zdejší region plný, však pomáhali místnímu obyvatelstvu získávat různé věci, jichž byl kdysi nedostatek. Proto vám pašerák sdělí zajímavé příhody, kterak pašoval přes hranice cukr, sůl, evangelické knihy a mnoho dalšího. Poví vám také o soubojích s finanční stráží, která hranice hlídala.

Poslední osobností bude pan starosta. Jako čelní představitel obce bude hovořit o tom, co se ve Rtyni postavilo, která stavba na svou realizaci teprve čeká, jaké peripetie ve svém úřadu zažil apod.

Dny oživlé historie proběhnou:

1. ČERVENCE 2023
22. ČERVENCE 2023
12. SRPNA 2023
26. SRPNA 2023

Začátek vždy v 15 hodin u Městského muzea ve Rtyni v Podkrkonoší. Vstupné na akci dobrovolné. Bližší informace získáte na internetových stránkách muzea www.muzeumrtyne.cz nebo na webových stránkách města www.rtyne.cz.

(rs)

Ze starých novin a kronik

STŘÍLEL POPRVÉ A NAPOSLED

Dne 28. srpna 1889 vyšlo si několik zámožných rolníků ve Rtyni u Červeného Kostelce na hon. Šel také hostinský Josef Kuba, který vzal toho dne poprvé ručnici do ruky. Když vesníci se ubírali, byl jedním z občanů upozorňován, aby některého ze svých druhů nezastřelil. Střelci se varovnému hlasu smáli a ubírali se vesele za svým cílem. Když si byli pochodili a postříleli, sešli se, aby se vrátili domů. Na tak zvaných „Zadech“ byl Josef Kuba za sedlákem Karlem Novákem. Kuba drže ručnici hlavní šikmo k zemi, přiblížil se asi na dva nebo na tři kroky k Novákovi. V tom však rána z Kubovy ručnice zahoukla a celá rána vletěla Novákovi do levé nohy nad patou, v níž veškeré svalstvo i nervstvo rozbila a rovněž i kost porouchala. Ku pomoci byl narychlo povolán městský lékař z Červeného Kostelce p. MUDr. Karel Juliš, který se hned dostavil. Ohledav ránu postřeleného, konstatoval, že noha musí být odřata, což se stalo v nemocnici v Hoříčkách. Nicméně jest stav Novákův dosud velmi povážlivý a není jisto, zdali vyvázne životem. Tak ukončil se hon, kterýž bude rtyňským občanům smutnou upomínkou. Ještě smutnější upomínku bude mítí dosti četná rodina raněného, jejíž otec jest do smrti mrzákem.

Zdroj: Národní listy. Praha: Julius Grégr, 8.9.1889, 29(248), s. (3).

NA CESTĚ PŘEPADEN A OLOUPEN

Začátkem března roku 1897 došlo do redakce Národních listů sdělení z Červeného Kostelce, v němž stálo: „V okolí zdejších udál se v posledních dnech záhadný případ loupeže. Florian Veisar, starší, silně nahluchlý tkadlec z Volesnice, ubíral se sám ze Rtyně k domovu. Na cestě poblíž Červeného Kostelce byl náhle přepaden neznámým, silným mužem, jemuž se nemohl ubrániti.

Násilník povalil jej na zem a oloupil jej o vše, co při sobě měl, o stříbrné hodinky a 2 zl. na hotovosti. Přepadený tkadlec udal sice smutnou tuto příhodu četnictvu, popsal dost určitě pachatele, ale dosavadní pátrání je bezvýsledné.

Zdroj: Národní listy. Praha: Julius Grégr, 11.3.1897, 37(70, odpolední vydání), s. (4).

PRACOVNÍ NABÍDKA

V roce 1904 se v Národních listech objevila zajímavá pracovní poptávka mladé dámy ze Rtyně, jejíž text vám zde předkládám:

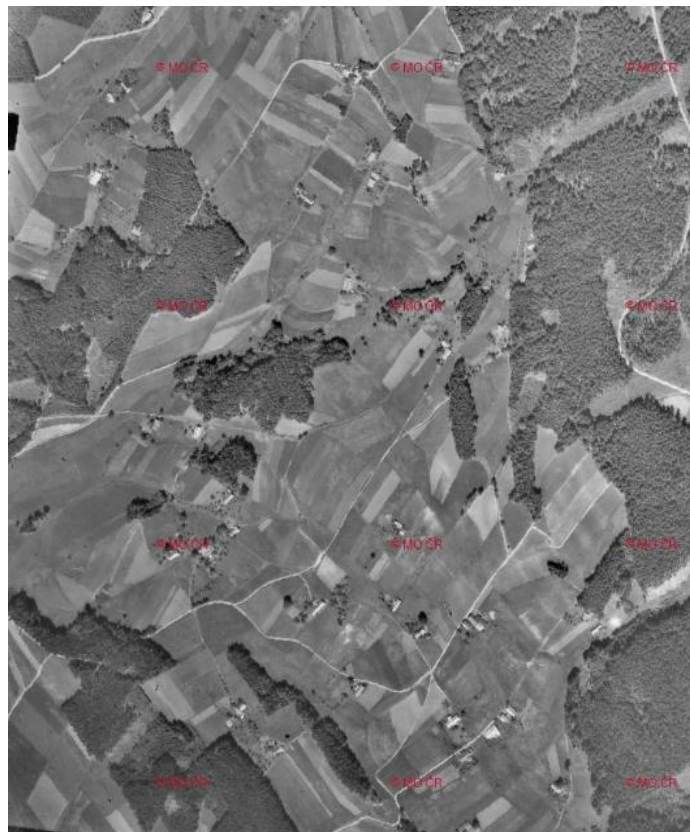
Zdroj: Národní listy. Praha: Julius Grégr, 5.8.1904, 44(215, odpolední vydání), s. [4].

(rs)

Příběhy rtyňských domů – 4. díl

Tento díl bych rád věnoval nejenom domům jako takovým, ale především jejich majitelům, kteří v paměti starší rtyňské generace zanechali velkou stopu. Budeme se tedy věnovat dnes již neexistujícím chaloupkám na rtyňských Zadech. První z nich byla chaloupka **čp. 275**. Bydlela v ní Marie Bryndová a její bratr Josef Matouš. Josef Matouš byl výborný hudebník, který hrával v Husově sboru ve Rtyni v Podkrkonoší při bohoslužbách na trombon. Rovněž jeho sestra Marie Bryndová byla výborná hudebnice. Hrála na harfu společně s pí. Šormovou ze Staré Paky, která kdysi s hudební společností procestovala Rusko, kde zahrála na mnoha významných akcích. Marie Bryndová byla ale především známá jako vlastenka, jež svědčila u krajského soudu ve prospěch pekaře Antonína Kuldy, který byl v době první světové války souzen za to, že na svátek Mistra Jana Husa symbolicky pálił oheň na jeho paměť. Ke stavení patřila menší zahrada a ovocný sad. Rostlo zde několik velkých ovocných stromů, z nichž paní Bryndová trhala dětem jdoucím do školy ovoce. Po úmrtí paní Bryndové a jejího bratra získala chaloupku Eliška Šormová. Chaloupka ale postupně chátrala a 1. ledna 1961 byla prohlášena za obývání nezpůsobilou a byla zbourána.

Druhým již nestojícím stavením byla chaloupka s **čp. 283**. Byla vklíněna do lesa na Zadech. Kdysi se v ní nacházela stará kovárna, kde se vyráběly různé železné výrobky pro blízký důl Benigna. Bydlel v ní Václav Prudič, cestář velkostatku knížete Schaumburg-Lippe. Vždy, když nastala zima, stala se chaloupka oděná do zimního hávu vděčným objektem pro místní fotografy. Její foto bylo například umístěno v souboru fotografií kraje Karla a Josefa Čapkových na nádraží v Malých Svatoňovicích. Po úmrtí manželů Prudičových bylo toto stavení v roce 1960 zbouráno.

*Letecký pohled na rtyňská Zada z roku 1946.
Zdroj: CZÚK, Letecké měřické snímky*

Chaloupka na Zadech v zimním období

Zdroje: Pamětní kniha obce Rtyň v Podkrkonoší, díl VIII., 1952-1956, rukopis uložený na MěÚ Rtyň v Podkrkonoší.

(rs)

Milostné psaníčko z doby napoleonské

Napoleonské války zasáhly před více než 200 lety celou Evropu a boje se nevyhnuly ani českým zemím. Z té doby se dochovala řada památek a jedna z nich se váže také ke Rtyni v Podkrkonoší. Je jí milostné psaníčko mladé dívky, která čekala na svého milého, jenž musel narukovat na vojnu, kde ho čekala dvanáctiletá vojenská služba. A dočkala se. Zamilovanou dívkou byla Marie Machová a jejím toužebně očekávaným milencem a později i manželem byl tkadlec, výborný hudebník a později i kantor Václav Pavel ze Rтынě v Podkrkonoší. Psaníčko bylo ušito na hedvábné látce. Monogramy obou zamilovaných mladých lidí byly vyšity uprostřed, ve čtyřech rozích pak nacházíme barevnou přízí ztvárněné květinové vzory. Na psaníčku byl tento text:

- N. 1. Boha milovat Kristus předně učil,
po Bohu bližního nás učedníky vyučil,
v něho doufat v soužení a svém kříži,
pomoc jeho jistě z nebe se přiblíží.
- N. 2. Pročež žádám by srdce tvé
bylo v lásce stejné jako jest mé,
by skrz naši lásku a upřímnost
zasloužily v nebi věčnou radost.
- N. 3. Vinš můj, ten upřímně sprostý,
doufám, že bude k tvé libosti.
- N. 4. Levý oko, že mne bolí příliš,
o tom ty Vencličku nic nevíš.
Léta Páně 1813.

Václav Pavel žil ve Rtyni „Na Zadech“. Po návratu z vojny si vypůjčil určitý obnos peněz od havlovického mlynáře Regnera, který si vymínil, aby mu jako úrok ze zapůjčených peněz vyrobil plátěný pytlík na bankocetle (tehdejší papírové bankovky). Krom toho se – stejně jako jeho potomci – věnoval hudbě.

Majitelkou psaníčka byla pravnučka Václava Pavla paní Eliška Šormová žijící v Nové Pace. O tento rodinný dar se podělila prostřednictvím časopisu *Beseda* v roce 1947. Rovněž ona se věnovala hudbě. Ve 14 letech odjela se svou matkou z Červeného Kostelce do Moskvy, kde se stala členkou Cibulkovy kapely. S ní pak procestovala všechna významná ruská města a později se z ní stala uznávaná dirigentka dámské kapely, jež šířila věhlas našeho kraje v daleké cizině.

Zdroje: Beseda: obrázkový čtrnáctideník Českého ráje a Podkrkonoší. Železný Brod: Jos. V. Kučera, 14.2.1947, 4(3), s. 44.

(rs)

Loterie v kramářské písni

Z roku 1824 se dochovala kramářská píseň, která je jakýmsi varováním před loterií a sázením, které se staly oblíbenou zábavou mezi chudšími vrstvami obyvatelstva.

NOVÁ PÍSEŇ O SÁZENÍ DO LOTERIE 1824.

1. Poslechněte, budu zpívat o loterii, kdybych mohl terno vyhrát, však není možné; až nám Pán Bůh dobrotivý štěstí popřeje, tak my všickni, co sázíme, šťastný budeme.

2. Tak celý svět popuděn jest tak velmi tuze, že žádný ze starých lidí říci nemůže, aby tak silně sázeli do loterie, kdyby měl prohrát kalhoty, nic nelituje.

3. A tak vy milí hráčové, kteří sázíte, všichni šťastni být nemůžete. Až nám Pán Bůh dobrotivý popřeje toho, tak vy všechny, co sázíte, vyhráte terno.

4. Milý bratře kamaráde, co se mi zdálo, není tomu jak třetí den, a to právě ráno, že jsem viděl tři numera zlatou literou, já si myslím, že všechny tři tento tah vyjdou.

5. A tak jsou lidé zmámený nad numerama, když je vidějí vyvěšený, tak z nich nic nemá. A tak si můžem pomyslit, že to nemůž být, jak pak máme z devadesát pět numer trefit.

6. Neb Sybille prorokyně prorokovala, že přijde na svět taková daň dobrovolná; však ale roku letošního nyní jest tady, každý sází do loterie, až hlava bolí.

7. Kmotra, když se s kmotrou sejde, třeba v kostel tu si počnou o loterii, modlej se takhle: kmotra, dnes nám přijde terno nebo dvě amba, a když jim numera přišly, přišla jim hanba.

8. A tak každá stará baba když jen krejcar má, než by si housku koupila, radši s císařem hrá; skotáci neb učedníci, když krejcar mají, než by si hrušek koupili, radš to prohrají.

9. Jako se nedávno stalo v jedné vesnici, ještě na to jeden prohrál novou čepici. Ale skrze tu čepici tuze šťastný byl, že pak ale hrůza času bez čepice chodil.

...

Neznámý autor pocházející patrně z Úpice nebo Rtně v Podkrkonoší sice sloky písně složil hodně neuměle, ale zachytil v nich několik zajímavých informací o tehdejší hazardu. Při četbě jednotlivých slok však současný čtenář možná nepochopí výrazy, které byly tehdy rozšířené. Např. výraz amba. **Ambo** byl jeden z možných způsobů sázky do číselné loterie. Hráč vsázal na dvě čísla, a pokud tato dvě čísla byla mezi pěti taženými, vyhrával tzv. ambo. Pravděpodobnost výhry amba byla 1:400,5. Výhra z amba činila 244 násobek vsazené částky. Stejně se označovalo i číslo tažené při losování loterie jako třetí v pořadí, a právě u tohoto čísla byla poprvé možnost vyhrát ambo. **Terno** byl druhý způsob sázky. Hráč vsázal na tři čísla, a pokud tato tři čísla byla mezi pěti taženými, vyhrával tzv. terno. Pravděpodobnost výhry terna byla 1:11747. Výhra z terna činila 4800 násobek vsazené částky. Taktéž se označovalo i číslo tažené při losování loterie jako čtvrté v pořadí a právě u tohoto čísla byla poprvé možnost vyhrát terno.

Zdroj: SCHEYBAL, Josef V. Senzace pěti století v kramářské písni: příspěvek k dějinám lidového zpravodajského zpěvu. Hradec Králové: Kruh, 1991, s. 185.

(rs)

Příběhy muzejních předmětů

Familien-Stammbuch Vincenze Lelka

V depozitáři našeho muzea se nachází také německy psaný Familien-Stammbuch. Volně přeloženo se jedná o tzv. rodinnou kroniku. Tento dokument se váže ke konkrétní osobě, v tomto případě Vincenzi Lelkovi, který bydlel v Sandhofenu. O čem nám však tento archivní dokument vypovídá? Prvně je důležité zmínit, že se podobné rodinné kroniky vydávaly zpravidla na území Německé říše. Důvodem byl říšský zákon o potvrzení občanského stavu a sňatku ze dne 6. února 1875. Od tohoto dne musely být na matričních úřadech vedeny matriky narozených, oddaných a zemřelých. Tím bylo zajištěno, že každý občan nově obdržel rodný, oddací nebo úmrtí list. Zmíněný Familien-Stammbuch měl být jakýmsi kompaktním dokladem jeho nositele, v němž byl zaznamenán jeho rodinný stav jako jména obou rodičů, datum uzavření sňatku, jméno manžela či manželky, jména dětí, místa jejich narození a další úřední záznamy.

V našem konkrétním případě patřil tento Stammbuch továrnímu dělníkovi Vincenzi Lelkovi původem ze Rtně v Podkrkonoší. Narodil se 18. května 1864 Antonínu a Josefě Lelkovým. Dne 6. srpna 1900 se oženil s Annou Donbravovou. V době jejich sňatku již pobývali v německém Sandhofenu, který se nachází severně od Mannheimu. Z tohoto dokumentu ale nevyčteme, proč se Vincenz odstěhoval do ciziny. Důvodem mohl být nedostatek práce, nabídka pracovního místa nebo tzv. vandr, během něhož mladí lidé odcházeli za prací a za získáním pracovních zkušeností.

V manželství se narodilo Vincenzovi a Anně celkem pět dětí, z toho tři synové a dvě dcery. Čtyři z nich se narodily v Německé říši a poslední dcera Marie již v Čechách. Díky záznamům víme, že se Lelkovi vrátili nazpět do Čech někdy mezi létem 1909 a druhou polí roku 1911.

Dokument je velký 21,5x14 cm. Stránky jsou číslovány a na poslední z nich najdeme i název zhotovující tiskárny, jíž byla tiskárna Bratří Hoffmanů ve Wormsu. Stránky mají předtištěné kolony pro vyplnění potřebných údajů, v závěru i s metodickým pokynem, jak rodinnou kroniku vyplnit. Zcela poslední částí je i jmenný seznam nepoužívanějších křestních jmen, který mohl posloužit jako návod pro rodiče jak pojmenovat své děti.

Foto: Titulní stránka z Familien-Stammbuch uloženého v depozitáři Městského muzea Rtně v Podkrkonoší.

(rs)

Nové muzejní přírůstky

Vážení čtenáři, představujeme vám nové přírůstky, které obohatily sbírky našeho muzea.

Loutkové divadýlko – darem obdrželo naše muzeum menší loutkové divadýlko s několika loutkami. Podle zpracování se jedná o dětské loutkové divadlo z období cca 70.-80. let minulého století.

Šicí stroj (vpravo) – darem jsme od paní Milady Landovské z Náchoda získali do našich sbírek zachovalý starožitný šicí stroj značky Singer.

Váha decimálka – darem jsme obdrželi pákovou váhu, tzv. decimálku, která se používala k vážení objemného zboží například v pytlích (obilí, brambory, uhlí atd.). Výhoda těchto vah spočívala v tom, že závaží nemuselo být tak těžké a velké. U decimálky je krom toho „miska“ na zboží umístěna nízko, aby se na ni zboží snáze nakládalo.

Obraz rychetské kapličky – nesignovaný obraz s výjevem rychetské kapličky byl získán darem od paní Pátkové z Batňovic.

Hornické kahany a lampy – darem jsme od rodiny Pěkných ze Rtně v Podkrkonoší získali hornický kahan a lampu, používanou na zdejších dolech do roku 1990.

Návrhy soch rychtáře Nývlta – když v roce 1975 vznikl Památník selských bouří 1775, byla u okresní silnice umístěna i socha nezdolného rebela – rychtáře Antonína Nývlta. Několik oslovených sochařů představilo své výtvořky, z nichž byl nakonec vybrán pískovcový model sochaře Františka Davida. Do sbírek tak byly nově umístěny návrhy zaslané do soutěže o tvorbu sochy nacházející se na MěÚ ve Rtni v Podkrkonoší.

Děkujeme tímto všem dárcům za obohacení rtyňských muzejních sbírek.

(rs)

Foto (2x): MM Rtně v Podkrkonoší

Vzpomínka na profesora Václava Augusta Mrázka

Rtyně v Podkrkonoší je rodištěm mnoha významných osobností. Bohužel se na některé již dávno zapomnělo. Proto bych chtěl tento článek věnovat profesorovi Augustu Václavu Mrázkovi.

Psal se 1. srpen roku 1852. Do bytu podučitele Jeronýma Mrázka přichází porodní babička Františka Hanušová, aby Marii Mrázkové pomohla při porodu. Velká radost pak zavládla v celé místnosti, protože manželům Mrázkovým se narodil syn. O tři dny později byl chlapec ve rtyňském kostele pokřtěn a dostal jméno Václav August. Kmotrem se mu stal Josef Nývlt (sedlák a představený ve Rtyni). Jeho otec Jeroným už dopředu věděl, co by z chlapce mělo vyrůst – učitel, stejně jako on. Vždyť i jeho matka Marie pocházela z učitelské rodiny. Její otec Václav Petr byl učitelem ve Studnici. Chlapci se dostalo dobrého základního vzdělání, které dále rozvíjel v letech 1866-1870 v klášterním gymnáziu v Broumově. Z Broumova pokračoval na studia na německé státní reálné gymnázium v Praze na Malé Straně, které dokončil ve školním roce 1873-1874 složením maturitní zkoušky. V letech 1882-1886 byl učitelem matematiky na gymnáziu Na Příkopě v Praze-Novém Městě. Od 1. července 1890 nastoupil jako gymnaziální profesor matematiky na gymnázium v České Lípě. V České Lípě byl velmi aktivní např. v německém spolku Nordbömischer Verein für Heimatforschung und Wanderpflege.

V roce 1891 se vrátil do Prahy a učil na I. německé státní reálné škole v Praze-Novém Městě. Titul c. k. profesora mu byl udělen 27. října 1893.

Václav Mrázek se oženil s Emilií, roz. Philippovou. Emilie pocházela z velmi vážené rodiny. Její otec Václav byl účetním radou knížete Fürstenberga. V manželství se narodily čtyři děti: August (studoval filozofii), Emil (vystudoval gymnázium), Arnošt (též studoval gymnázium; později sloužil v armádě, kde dosáhl hodnosti nadporučíka) a Alžběta. Z vážných zdravotních důvodů byl profesor Mrázek umístěn v roce 1906 do ústavu pro choromyslné, kde také po dlouhé a těžké nemoci 8. srpna téhož roku ve věku 54 let zemřel.

Zdroje: Národní archiv, Policejní ředitelství I, konskripce; Archiv hlavního města Prahy, Magistrát hlavního města Prahy, Soupis pražského obyvatelstva 1830-1910 (1920); REIDL, Leo, Goethes Anteil an Jung-Stillings "Jugend", svazek 45, Praha 1906, s. 43.

Foto (výřez): Doklad domovského práva profesora Augusta Mrázka a jeho rodiny v Praze z roku 1891.

(rs)

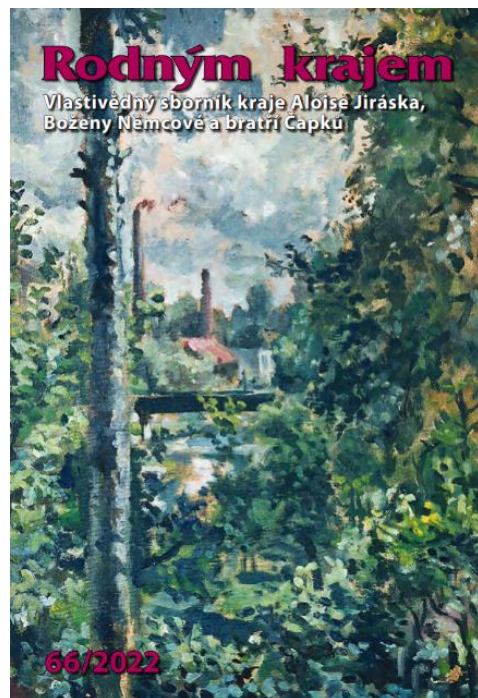
Království České.		Popisní arch z roku 1891.								
Příslušnost (místo, obec): Praha		polit. okres: magistrát					země: C			
Popisní číslo domu	Čtvrť	Přihlášeno dne	Obyvatelů		Čas i místo narození	Náboženství	Stav	Zaměstnání (Hodnost)	Doklad práva domovského	Čas i místo sňatku
			příjmení	jméno						
497 III	III	20. 8. 1891	Mrázek	August	1852 Kat. žen.			profesor na I. něm. reálné škole v Praze [1. 7. 1891] (1. 7. 1891)	Na domovské c. k. zpr. školní rady v Praze o. j. 20. 8. 1891 byl August Mrázek z. z. k.	5/6.
Rev. 1900. REV. 1914.					1852 Kat. žen.			[1. 7. 1891] (1. 7. 1891)	vyjádření M. minist. škol. ř. škol. rady v Praze o. j. 20. 8. 1891 z. z. k.	1886 u. s. o.
			manž. Emilie		1866 Kat. žen.		v. p. Philippova	na I. něm. reálné škole v Praze o. j. 20. 8. 1891 z. z. k.	Na domovské c. k. zpr. školní rady v Praze o. j. 20. 8. 1891 z. z. k.	Toužár
					1866 Kat. žen.			profesor na I. něm. reálné škole v Praze o. j. 20. 8. 1891 z. z. k.	Na domovské c. k. zpr. školní rady v Praze o. j. 20. 8. 1891 z. z. k.	Na domovské c. k. zpr. školní rady v Praze o. j. 20. 8. 1891 z. z. k.
			syn August		1887 Kat. žen.		nob. k. k. reálné školy v Praze o. j. 20. 8. 1891 z. z. k.	Na domovské c. k. zpr. školní rady v Praze o. j. 20. 8. 1891 z. z. k.	Na domovské c. k. zpr. školní rady v Praze o. j. 20. 8. 1891 z. z. k.	Na domovské c. k. zpr. školní rady v Praze o. j. 20. 8. 1891 z. z. k.

Knižní novinky z našeho regionu

VLASTIVĚDNÝ SBORNÍK RODNÝM KRAJEM Č. 66

V květnu vyšlo letní číslo vlastivědného sborníku Rodným krajem, které opět nabízí celou paletu zajímavých článků a rozhovorů. Pozornost je věnována červenokosteleckému rodáku a hudebnímu skladateli Viktoru Kalabisovi, na návštěvu zavítáme do hronovského mlýna, kde svoje prázdniny trávili Karel a Josef Čapkovi, připomeneme si nelehké osudy několika obyvatel našeho regionu, kteří skončili v sovětských stalinských gulazích, v okolí Jaroměře budeme putovat po smírčích křížích a stranou samozřejmě nezůstane ani hornická historie zdejších černouhelných dolů. Pozornost si rovněž zaslouží rozsáhlý rozhovor s vynikajícím pedagogem, literárním vědcem a dlouholetým členem redakční rady sborníku Alešem Fettersem.

(rs)

Velká letní soutěž

Městské muzeum Rtně v Podkrkonoší vyhlašuje na léto velkou soutěž. Pokud rádi fotografujete, pak je tato soutěž určena přímo vám. A jak se můžete zúčastnit? Od 1. července do 31. srpna 2023 nám zasílejte zajímavé fotografie ze svých cest po našem regionu. Může se jednat o kuriozity, které vás na cestě potkaly, zajímavá místa, která jste objevili nebo cokoli dalšího, s čím byste se chtěli pochlubit. Každých 14 dnů (čtyřikrát během prázdnin) došlé fotografie vyhodnotíme a během každého hodnocení oceníme tři z vás dárkem. A o co se soutěží? Můžete získat vstupenky a vouchery na jídlo a nápoje na hudební festival NOTA, vstupenky do rtyňského muzea pro celou rodinu, věcné ceny apod.

Vámi zasláné fotografie pak následně vystavíme během fotografické soutěže Rtyňské foto 2023, která bude k vidění v Malém kulturním sále ve Rtni v Podkrkonoší během listopadu letošního roku. Fotografie s uvedením autora, korespondenční adresou a kontaktem (telefon, e-mail) zasílejte na e-mail: kultura@mestortyne.cz. **POZOR:** vyhodnoceny budou jen ty snímky, které budou zaslány v uvedeném termínu! Ceny budou k vyzvednutí ve rtyňském muzeu během jeho provozní doby.

(rs)

Rozhovor

Martina Šlechtová | juniorská plavkyně ze Rtyně v Podkrkonoší

Martina Šlechtová, žákyně rtyňské školy, závodně plave za Lokomotivu Trutnov. Mezi její největší úspěchy patří druhá místa na Letním i Zimním Mistrovství ČR v dálkovém plavání na trati 5 km, druhé místo na Letním Mistrovství ČR na trati 800 m, v letech 2021 a 2022 zvítězila v Českém poháru dálkového plavání, byla členkou zlaté štafety 4 x 1,25 km na Letním MČR v dálkovém plavání, všechno ve své věkové kategorii. Martina ráda plave dlouhé tratě, jejími nejoblíbenějšími styly jsou kraul a znak.

Jak jste se dostala k plavání?

Rodiče se mnou chodili od půl roku na plavání kojenců a batolat. Postupně jsem se propracovávala dál a dál. Nikdo nemohl tušit, že to dopadne takhle.

Jaký je Váš největší zážitek ze soutěží, jichž jste se zúčastnila?

Když hraje Česká hymna na mistrovství ČR, a je jedno, jestli na bazéně nebo račickém kanále. Když všichni stojí kolem vody. Ale my v oddíle máme skvělý kolektiv, takže každá chvilka je zážitek.

Máte nějaký vzor, ať již sportovní či jiný?

Můj táta, který, aby mě podpořil, začal plavat i závodit na volné vodě se mnou. Při covidu se mnou běhal i posiloval. Už od mala je to můj vzor. Jak dospívám, tak se mění důvody, ale stále to tak je. Jinak asi Michael Phelps.

Blíží se léto a s ním i vodní radovánky. Baví Vás ještě např. letní koupání, když jste po celý rok v bazénu na trénincích nebo závodech?

Já se mimo tréninky a závody v létě do vody moc nedostanu. Když jdu, tak jediné s partou, takže to je fajn, ale jinak na ležení u vody moc nejsem.

Děkuji za rozhovor.

(rs)

LETNÍ KINA**PŘÍRODNÍ AMFITEÁTR
NA RYCHTĚ****SO 1. 7. TOP GUN 2: MAWERICK****SO 22. 7. OSTROV****SO 12. 8. AVATAR 2****SO 26. 8. PRINC MAMÁNEK****ZAČÁTEK VŽDY V 21:10 HOD.****VYCHÁZKY****MĚSTSKÉ MUZEUM
RTYNĚ V PODKRKONOŠÍ****NE 2. 7. PO STOPÁCH RTYŇSKÝCH
OSOBNOSTÍ****NE 13. 8. ZA RTYŇSKÝMI ŘEMESLY 2****ZAČÁTEK VŽDY V 9:00 HOD.****KONCERTY****PŘÍRODNÍ AMFITEÁTR
NA RYCHTĚ****SO 15. 7. QUEENIE - WORLD QUEEN
TRIBUTE BAND****ZAČÁTEK V 19:00 HOD.****POŘÁDÁ OREL JEDNOTA RTYNĚ
V PODKRKONOŠÍ****SO 5. 8. COUNTRY FESTIVAL NOTA
VYSTOUPÍ DAMTRIO, TAXMENI A.J.
ZAČÁTEK V 16:00 HOD.****ZÁŽITKOVÉ AKCE****AREÁL NA RYCHTĚ****PÁ 7. 7. MUZIKÁL KLEOPATRA
ZAČÁTEK V 20 HOD.****POŘÁDÁ AGENTURA ARTPRESTO****1. 7., 22. 7., 12. 8., 26. 8.****DNY OŽIVLÉ HISTORIE****TŘI HISTORICKÉ POSTAVY VÁM
PŘEDSTAVÍ HISTORII RTYNĚ****ZAČÁTEK VŽDY V 15:00 HOD.**

Muzejní čtvrtletník vydává Město Rtně v Podkrkonoší, Hronovská 431, 542 33 Rtně v Podkrkonoší, IČO: 00278238. Povolení MK ČR E 24310.

Odpovědný redaktor: Mgr. Richard Švanda (rs).

Muzejní čtvrtletník je k dostání zdarma na Městském úřadě ve Rtni v Podkrkonoší, na pokladně rtyňského muzea (v době letní tur. sezóny), v Městské knihovně Rtně v Podkrkonoší a ve vybraných informačních centrech Kladského pomezí. Změna programu uvedených akcí vyhrazena – pro aktuální informace vždy sledujte webové stránky a facebook města Rtně v Podkrkonoší a muzea.

Příští číslo vyjde v září 2023.

Městské muzeum a turistické informační centrum Rtně v Podkrkonoší, Kostecká 141, 542 33 Rtně v Podkrkonoší / www.muzeumrtyne.cz / e-mail: muzeum@mestortyne.cz / tel. 602 123 990